

K-XI-11

Wir Franz der
Zwente, von Gottes
Gnaden erwählter römischer
Kaiser, zu allen Zeiten Mehr-
rer des Reichs, König in Ger-
manien, zu Hungarn, Böh-
heim, Galizien und Lodome-
rien ꝛ. Erzherzog zu Oester-
reich, Herzog zu Burgund und
zu Lothringen, Großherzog
zu Toskana ꝛ. ꝛ.

MY FRANCI-
SZEK WTÓRY Z BOŻEY
ŁASKI OBRANY CESARZ
RZYMSKI, PO WSZYSTKIE
CZASY POMNOŻYCIEL RZE-
SZY, KROL NIEMIEC-
WĘGIER, CZECH, GALICYI
Y LODOMERYI, ARCY-XIĄ-
ŻE AUSTRYI, XIĄŻE BUR-
GUNDYI Y LOTHARYNGII,
WIELKI XIĄŻE TOSKAN-
SKI, ETC ETC.

Da die gegenwärtigen
Staatsumstände noch immer
die Nothwendigkeit mit sich
führen, zur Bestreitung der
eintretenden Erfordernisse aus-
serordentliche Beiträge zu Hil-

Gdy teraznieysze Kraio-
we Okoliczności zawsze
ieszcze wymagają udania
się do nadzwyczajnych
Składek dla ułatwienia
nadchodzących potrzeb,
21 fe

se zu nehmen, und die Mittel dazu schleiniest einzuleiten, und auszuführen, so sehen Wir Uns in Verbindung der Rücksicht, nach welcher Wir Unseren treuen Unterthanen jede Erleichterung in den Abgaben, soweit es die Umstände immer gestatten, zuzuwenden sehnlich wünschen, bestimmt, auch diesesmal wieder den Weeg eines Kriegsdarlehens beizubehalten, und solches in der gewöhnlichen Art von Unseren treuen westgalizischen Insassen, und Unterthanen für das nächst eintretende Militärjahr 1799 dergestalt zu verlangen, und auszuschreiben, daß für diese Darlehen sogleich nach ihrer gänzlichen Abfuhr ordentliche Staatsobligationen mit 5prozentigen Interessen den Darleihern ausgestellt, und ausgehändiget werden sollen.

Die Grundsätze und Verhältnisse, nach welchen diese Darlehen von allen Gattungen der Staatsbürger abzureichen sind, bleiben, so wie die Art der Einbringung und der Abfuhr des zu entrichtenden Betrags in die dazu bestimmten Kassen, und die Strafe für die unrichtigen

oraz użycia sposobów do tego iak nayprędszych i przyprowadzenia onych do skutku, widziemy się bydź zniewoleni połączwszy względy, dla których wiernym Naszym Poddanym każdą Ulgę w Podatkach, ile tylko zawsze okoliczności pozwalają, uczynić usilnie pragniemy, także i tą razą znowu Drogę Pożyczki wojenney dochować, a tak onęż w sposobie zwyczajnym od Naszych wiernych Zachodnio-Galiczyiskich Obywateli i Poddanych na Rok woyskowy zbliżający się 1799 w tym sposobie żądać i rozpiścić, iż na takowe Pożyczki natychmiast po zupełnym onych zaliczeniu *porządne Obligacye Kządowe* z Procentu po 5. od sta Pożyczelnikom wydane i wręczone bydź powinny.

Prawidła i Stosunki, podług których Pożyczki te wszystkie Klasy Obywateli Kraiowych wypłacać mają, są te same, iak sposób wybierania i oddawania Jłości wypłacać się mającey do Kas na to ustanowionych, i kary dla Fantentów nierzetelnych za

Sa-

Patenten für das laufende Jahr die nemlichen, die durch die vorausgegangenen Patente in den verflossenen Jahren vorgeschrieben sind.

Diesem zu Folge haben

1. Alle Besitzer der Güter, Grundstücke, und anderer fruchtbringenden Realitäten das Darlehen nach der Grundlage der Kontribution und Steuer, welche auf ihre Realität nach der isigen Verfassung zur ganzjährigen Zahlung vorgeschrieben ist, dergestalt zu entrichten, daß die Grundobrigkeiten, und Güterbesitzer überhaupt schuldig seyn werden, den Betrag von ihrer ganzjährig zu entrichtenden sogenannten Offiara, oder 10prozentigen Dominikalsteuer noch einmal als Darlehen abzuführen, wornach also von den satirten Einkünften 20 von Hundert für das Militärjahr 1799 an die aufgestellten Kreiskassen zu entrichten sind. Auf gleiche Art hat

Rok bieżący, które Patentami poprzedniczemi w zeszytych Leciech wydane, mi, przepisane są.

Stosownie do tego powinni.

Po pierwsze: Wszyscy Posiadacze Dóbr, Gruntów i innych Realności pożytek przynoszących Pożyczkę opłacać, biorąc za fundament Kontrybucyę czyli Podatek, który na ich realności według terażniejszego ułożenia w całoroczney opłacie przepisany iest, takim sposobem: iż Zwierzchności Gruntowe i Posiadacze Dóbr ogólnie powinni będą, Jlość od swych całorocznie należących, tak zwanych Offiar, czyli Podatku dominikalnego 10 Procentowego jeszcze raz tyle, pod tytułem Pożyczki zapłacić, podług czego więc od fassionowanych dochodów 20 od staza Rok wojskowy 1799 do ustanowionych Cyrkularnych Kass oddane bydź mają.

2. Die Geistlichkeit für eben diese Zeit den doppelten Betrag der 20prozentigen geistlichen Steuer, und folglich für das Militärjahr 1799. 40 Prozent von den fixirten Einkünften zu entrichten.

3. Die Bürger in den Hauptstädten Krakau, Lublin und Sandomir, nebst den dazu gehörigen Vorstädten, werden von der Rauchfangsteuer oder sogenannten Podymne 50 Prozent, die übrigen Bürger in den Landstädten aber, so wie die Unterthanen überhaupt, von eben dieser Steuer 30 von Hundert dergestalt entrichten, daß nebst der gewöhnlichen Podymnesteuer diese 30 fl. von Hundert als Kriegsdarlehen abgeführt werden sollen.

4. Die Besitzer ganzer, halber, und Viertellahnen zahlen gleich den Unterthanen von der Lahnealsteuer 30 von Hundert.

Podobnym także sposobem

Po wtóre: Duchowieństwo za nadmieniony Czas, podwoyną ilość 20 procentowego duchownego Podatku, a zatym 40 Procentu od dochodów fassionowanych, za Rok woyskowy 1799. zapłacić.

Po trzecie: Mieszczanie w Miastach głównych *Krakowie, Lublinie, i Sandomirzu* z Przedmieściami do tego należącemi, zaś Mieszczanie w Miastach prowincjonalnych, tudzież poddani w ogólności tegoż samego Podatku 30 od sta tym sposobem zapłacą, iż prócz zwyczajnego *Podymnego*, te 30 złotych od sta iako Pożyczka woienna wypłacone byź mają.

Po czwarte: Posiadacze całych, puł, i ćwierci Lánów, zapłacą równie iak i Poddani 30 od sta podatku łanowego.

5. Unter die Klasse der Darleiher gehören auch die Zusagegemeinden, die von der nach der alten Verfassung bemessenen Kopfsteuer 50 von Hundert zu entrichten, und dagegen gleichmäßige, auf die Gemeinden auszustellende Staatsobligationen zu empfangen haben. Die Abfuhr dieser Darlehen hat von den Obrigkeiten, von der Geistlichkeit, den Bürgern, Unterthanen und Juden vierteljährig in jene Klasse, in welche die laufende Kontribution oder Steuer bezahlt wird, zu geschehen, und sind alsdann die gesammten Beträge an die Staatsschuldenkasse abzuführen.

Bei einer jeden Abfuhr werden den Obrigkeiten und Unterthanen von Unsern Kreisassen über den richtigen Empfang abgesondert quittiret werden, und nach Vollendung des ganzen Darlehens gegen Uiberreichung ihrer in Händen habenden Parzialquittungen ordentliche Staatsobligationen mit einem laufenden 5prozentigen Interesse vom Tage der Ausstellung erhalten.

Po piąte: Do tey Klasy Pożyczelników należą także Zbory Żydów, które od pogłównego za dawnych Rządów wymierzonego 50 od sta opłacić, a natomiast Obligacye Rządowe, które na Synagogi dawane bydz mają, odebrać powinny. Wniesienie takowych Pożyczek nastąpić ma przez Dwory, przez Xięży, Mieszczan, Poddanych i Żydów kwartalnie do owych Kasy, w których potoczna kontrybucya czyli Podatek opłaca się, i zebrane potym wszystkie Summy do Kasy kredytowej Skarbu rządowego odwieść należy.

Za każdym wniesieniem pieniędzy do Kasy, za kwitowani będą osobno względem rzetelnego odebrania Zwierchności i Poddani przez Nasze Cykularne Kasy, a po zakończeniu zupełnego takowego wypłacenia i oddaniu Kwitów parcyalnych w Ręku ich znajdujących się, otrzymają porządne rządowe Obligacye z należącą Provizją po 5 od sta od dnia onych wydania.

6. Von jenen Häusern und Realitäten, welche von der gewöhnlichen Steuer entweder auf immer, oder nur auf bestimmte Jahre befreit sind, ist das Darlehen nach jenem Betrag auszumessen, welchen dergleichen Realitäten ohne Steuerfreiheit zu tragen hätten.

7. Das sogenannte *Quartum genus hominum*, oder jene Klasse der Menschen, die weder Realitäten besitzen, noch unter den landesfürstlichen, ständischen und städtischen Besoldungs- oder Pensionsstand gezogen werden können, sind zu diesem allgemeinen Darlehen dergestalt beizuziehen, daß sie von ihren jährlichen Einkünften, sie mögen aus dem Bezuge der Interessen, oder aus was immer für einer andern Erwerbsart entstehen, 12 von Hundert damals zu entrichten haben, wenn die jährlichen Einkünfte, es sey am Gelde, oder an Deputaten, über 300 fl. sich erstrecken.

Po szóste: od owych Domów i Realności, które od zwyczajnych Kontrybucyi czyli Podatku lub na zawsze, lub też tylko na oznaczone Lata uwolnione są, Pożyczka pieniędzy wymierzona jest podług owej ilości, któraby takowe Realności, niemając uwolnienia od Podatku, ponosić miały.

Po siódme: Tak zwane *Quartum genus Hominum*, czyli owa Klasa ludzi, która ani realności posiada, ani do rządowego, stanowego, lub Mieyskiego pobierania *Salarium*, albo *Pensyi* należeć może, do tey powszechney Pożyczki takim sposobem pociągnioną bydz ma, iż od swych rocznych dochodów z pobierania Procentu lub z iakiegokolwiek innego sposobu zarobkowego wynikających, 12 od sta w tedy zapłacić powinni będą, gdy te roczne dochody czyli to w pieniądzach, czyli w Ordynaryi, trzy sta złotych Ryńskich przenoszą.

Von denjenigen, deren Einkünfte jährlich 300 fl. nicht übersteigen, sind die, welche nur 100 fl. an jährlichen Einkünften beziehen, von dem Darlehen ganz frey zu lassen; von 101 fl. Einkünften aber, bis auf 150 sind 4 Perzent, von 151 bis einschliessig 200 fl. 6 Perzent, und von 201 fl. bis einschliessig 300 fl. 8 Perzent an Darlehen abzunchmen.

Zu dieser Klasse gehören die im Lande wohnenden Capitalisten, Wechsler, Niederleger, Großhändler, Kauf- und Gewerbsleute, Agenten, und Wirtschaftsbearbeiter, herrschaftliche Hausoffiziere, Advokaten, Aerzte, Apotheker, und überhaupt alle von der Universität abhängenden Fakultisten, dann jene, so witzibliche Unterhaltungsgelder, Appanagen, und jährliche lehtwillige Vermächtnisse, oder jährliche Privatpensionen genießen, und alle übrigen Gattungen der Fassen, die unter einer andern Rubricke nicht schon begriffen sind.

Z owych, których dochody roczne 300 złot. ryń. nieprzewyższają, Ci tylko, którzy 100. złotych ryńskich rocznych dochodów mają, od pożyczki zupełnie wolnemi ią. Po czawszy zaś od dochodów 101 złot. ryń. aż do 150, cztery od sta, od 151. ryń. aż do 200 ryńskich inclusive, sześć od sta, i od 201 ryńskich aż do 300 ryńskich inclusive, ośm od sta Pożyczki odbierać należy.

Do tey Klassy należą; znaydujący się w Kraiu Kapitałiści, Bankierowie, Wexlarze, Składownicy, Hurtownicy, Kupcy i Profesyonisci czyli Rzemieślnicy, Agenci, Officyaliści Ekonomiczni, Dworzanie, Adwokaci, Doktorowie, Aptekarze, i w powszechności wszyscy od Wszechnicy (*Univerfitas*) dependujący Fakultyści; tudzież pobierający Wdowie pieniądze na Sufitentacya, Apanaze, i roczne Legata z ostatniey woli rozporządzenia, albo roczne prywatne Pensye, oraz wszelkie inne rodzaje Mieszkańców, którzy pod

inna Rubryką nie są rozumianemi.

8. Obwohl Wir bei Einhebung dieses Darlehens den unangenehmen Weeg der Zatirung auch diesesmal zu beseitigen wünschen möchten, so kann doch bei denen, deren Einkünfte nicht öffentlich bekannt seyn können, die Sicherheit der Einhebung nicht anders erreicht werden, als daß jedes Familienhaupt, oder jeder einzelne Privatmann eine schriftliche Erklärung von sich gebe, wie viel er nach wahrer und verlässlicher Angabe seiner Einkünfte an diesem Darlehen zu entrichten habe.

Wir versehen Uns nun dabei allerdings, daß jeder diese Erklärung getreu, und aufrichtig verfassen werde, massen Wir Unsere in dem Lande eigends aufgestellte Kriegsdarlehenshofkommission unter einem anweisen, dießfalls mit aller Genauigkeit vorzugehen, und wo sie die Zatirung der Einkünfte dem Ebenmasse der billigen Gleichheit, und der

Po osme: Chociaż przy wybieraniu takowey Pożyczki drogę nieprzyjemną falsynowania się i tą razą oddalić zczylibyśmy, wżelako przecie od tych, których dochody publicznie wiadome bydz nie mogą, pod czas wybierania oney inaczey bespieczeństwa osiągnąć nie można, iak tylko, iż każda *Głowa Familii* czyli każdy szczególny prywatny Człowiek deklaracyą na piśmie od siebie dać powinien, ile takowey Pożyczki według prawdziwego i niezawodnego Podania dochodów swych opłacić ma.

Spodziewamy się przytym ze wszech miar, że każdy wiernie i szczerze takową ułoży deklaracyą, ile że Kommissyi Nadworney Naszey do Pożyczki wojenney umyślnie w Kraiu delegowaney wraz zalecamy, by względem teyże Pożyczki wszelką ścisłość zachowała, i gdzieby falsyonowanie dochodów

Ver-

Vermögenskräfte der Fattren:
den auffallend nicht angem-
sen finde, den zu entrichten-
den Betrag nach Recht und
Billigkeit selbst auszumessen
und zu bestimmen.

9. Von dem Darlehen werden
auch in diesem Jahre be-
freuet:

a) die im Felde dienenden,
und zum Kriegsstaat
gehörigen Personen,
doch mit Ausnahme ih-
rer etwa mit besonderen
Einkünften versehenen
Ehegattinnen und Kin-
der.

b) Die aus fremden Staa-
ten in Unseren Erblän-
den wohnenden Fremde,
soweit sie ihre Einkünf-
te von auswärtigen
Ländern beziehen.

c) Ueberhaupt alle dieje-
nigen, deren Einkünfte
über jährliche 100 fl.
sich nicht erstrecken.

10. In Ansehung jener
Staatseingewohner, welche

dow: proporcyi słuszney
i równości siłom majątku
falsyonuiących się zn cznie
nie odpowiadające znala-
zła, ażeby Jlosć wypłaco-
ną bydz mającą według
Prawa i słuszności sama
wymierzyła i oznaczyła.

Po dziewiąte: Od tey Po-
życzki uwalniają się i w
tym Roku:

a) Osoby naprzeciw
nieprzyjacielowi słu-
żące i do Stanu woj-
skowego należące,
wyjawszy jednak żo-
ny i dzieci ich, oso-
bnemi opatrzone do-
chodami.

b) Obcy z cudzych
Państw w dziedzi-
cznych Naszych Kra-
iach mieszkający;
iako dalece dochody
swe z obcych po-
bierają Kraiów.

c) W powszechności,
wszyscy Ci, których
dochody roczne 100
zł. ryń. nie przeno-
szą.

Po dziesiąte: Co się tycze
owych Kraiowych Oby-
auffer

ausser ihren Häusern und Realitäten (worüber die Vorschrift schon oben enthalten ist) oder die ausser ihren landesfürstlichen, ständischen, oder städtischen Besoldungen oder Pensionen, worüber das Besondere an die betreffenden Behörden unter einstens verfügt wird, noch ein anderes Vermögen oder Einkünfte besitzen, wollen Wir den 8. §. des in dem verflossenen Jahre ergangenen Patents hiemit abgeändert, und verordnet haben, daß von diesen nebenseitigen Einkünften das Darlehen dergestalt jedoch entrichtet werden soll, daß jene, welche Aktivkapitalien besitzen, zugleich aber auch mit Passivkapitalien belastet sind, diese letzteren von den ersteren abzuziehen berechtigt, und das Darlehen nur von dem Ueberschusse an diesem Aktivvermögen nach dem in dem 7. §. vorgeschriebenen Maassstabe zu entrichten gehalten seyn sollen.

II. Zur Berichtigung dieses Geschäfts, und vorzüglich zur Beobachtung und Her-

wateli, którzy oprócz swych Domów i Realności (względem czego już tu wyżej zawarty jest Przepis) lub którzy oprócz swych Monarchicznych, stanowych albo Mieyskich Salaryów lub Pensyów, względem których zarazem osobne do tyczących Instancyi czyni się rozporządzenie, nadto inny jeszcze posiadają Majątek lub dochody, chcemy §. 8my Patentu w Roku przeszłym wyszłego niniejszym mieć odmieniony, a tak rozporządzamy: iż od tych pobocznych dochodów Pożyczka wszelako w tym sposobie oddawana być ma, iż owi, którzy *Capitalia activa* posiadają, lecz oraz także i *Capitalibus passivis* obarczeni są, te ostatnie od pierwszych odtrącić prawo mają, i Pożyczkę tylko od Summy zbywającej tegoż rzeczywistego majątku podług Prawidła w §. 7^{ym} przepisanego opłacić obowiązani być powinni.

Po iedynaste: Dla ułatwienia tego Interesu, a mianowicie dla Ustano-
wien

Stellung der Gleichheit wird die unter dem Vorsitz des Landescheß in dem Lande von Uns gnädigst delegirte Kriegsdarlehenshofkommission auch für das künftige Militärjahr 1799 bestättiget, und räumen Wir dieser Kommission mehrmal die Macht ein, mit der in einem Körper vereinigten Gattung Leute, als Wechslern, Großhändlern, Kauf- und Handelsleuten, Fakultisten, Zünften, Innungen, privilegirten Fabriken, und dergleichen einen billigen, und ihrem Industrialverdienst angemessenen Pauschbetrag, welchen sie selbst unter sich zu vertheilen haben, zu behandeln, und zur Abfuhr bringen zu lassen, wo sodann auch in solchen Fällen, die sonst bei dem quarto genere hominum für das erlegte Darlehen der einzelnen Individuen auszufertigende Obligation auf das ganze Gremium der Innung oder Zunft auszustellen seyn wird.

wienia i zachowania Równości, potwierdza się także i na Rok przyszły woyskowy 1799 *Komissya Nadworna Pożyczki wojenney* nayłaskawiey przez Nas delegowana, pod Prezydencyą Rządcy Kraowego. Teyze Kommissyi nad iemy oraz powtórnie Moc, ugodzenia się z rodzaiem Ludzi w iednym połączonych Ciele, iako to: Wexlarzy czyli Bankierów, Hurtowników, Kupców, Fakultistów, Konfraternii, Cechów, uprzywilejowanych Fabryk i t. p. na słuszną ryczałtową Summę indultryalnemu ich zarobkowi odpowiadającą, która według własnego porozumienia się między siebie rozłożyć, ugodzić, i zapłacić mają; gdzie potym także i w takich przypadkach *Rewers* czyli *Obligacya affekuracyina*, która inaczey zwykłe szczególnym Osobom ex quarto Genere hominum na złożoną Pożyczkę wydawać się powinna, na Całe Konfraternie albo Cechy wydana bydz ma.

12. Die Termine, in welchen das Darlehen von dem quarto genere hominum einzubringen ist, werden für das künftige Militärjahr 1799 auf den 1ten April, und den 1ten Julius festgesetzt.

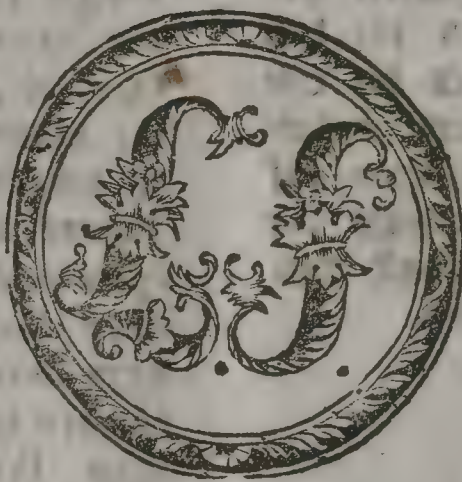
Po dwunaste: Termina, w których ta pożyczka a Quarto Genere Hominum wybierana bydz ma, stanowią się na Rok przyszły woyskowy 1799, na dzień 1^{szy} Kwietnia, i na dzień 1^{szy} Lipca.

Gegeben in Unserer Haupt- und Residenzstadt Wien den 25ten Oktober im siebenzeihn hundert acht und neunzigsten, Unserer Reiche des römischen, und der erbländischen im siebennten Jahre.

Dan w Naszym Stołecznym i rezydencyonalnym Mieście Wiedni dnia 25° Października Tysiąc Siedm. set dziewięćdziesiąt Osmego, Panowania zaś Naszego Rzymskiego i dziedzicznego krajowego osiemnastego Roku.

Franz.

FRANCISZEK.

Josephus Comes à Mailath,
Reg^{um} Gal^{ie} & Lod^{ie} Canc^{ius}.

Ad Mandatum Sacræ Cæs. Regiæ
Majestatis proprium.

Johann Fidelis Erggelet.

.XI.11

822438 **Bibliotheca**
P.P. Camaldulensium in Bielany

Depozyt w Bibliotece Jagiellońskiej

04943

